

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΘΕΜΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: 1 Μαρτίου 2003

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ (Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε ένα από τα πιο κάτω θέματα (250-300 λέξεις):

1. Η σύγχρονη τεχνολογία έχει και θετικά και αρνητικά αποτελέσματα.
Να σχολιάσετε την πιο πάνω θέση, αναφέροντας τρία θετικά και τρία αρνητικά αποτελέσματα.
2. Ποια τα σημαντικότερα προβλήματα ιτου αντιμειωπίζουν οι νέοι της Κύπρου σήμερα;
Να αναπτύξετε το ερώτημα, τεκμηριώνοντας τις απόψεις σας.
3. Σε ποιους τομείς της οικονομίας νομίζετε ότι πρέπει να στηρίξει τη μελλοντική οικονομική της ανάπτυξη η Κύπρος;
Να αναπτύξετε και να τεκμηριώσετε τις απόψεις σας.

ΜΕΡΟΣ Β': ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ (Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε σ' ολες τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Είναι βέβαια γνωστό ότι η προγονική πείρα καθοδηγεί τις νεότερες γενεές σ' όλους τους τομείς της δραστηριότητάς τους, τις φωτίζει να μην πελαγοδρομούν, όταν αναζητούν νέες αλήθειες, τόσο στον επιστημονικό, όσο και στον καλλιτεχνικό χώρο, αφού στα χέρια τους βρίσκονται τα αποτελέσματα των προσπαθειών των προγενεστέρων. «Ο χρόνος ο παρών και ο παρελθόν ξώσεις και ο δύο να' ναι παρόντες στο μέλλοντα χρόνο», μας αποκαλύπτει ο Έλλιοτ και η ίδια η ιστορική ζωή μάς το επιβεβαιώνει. Η μνήμη τού παρελθόντος όχι απλώς μας διδάσκει αλλά και μας καθοδηγεί στη μελλοντική πορεία μας, αφού είναι βέβαιο ότι «σβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν, σβήνει κανείς κι ένα αντίστοιχο κομμάτι από το μέλλον» (Σεφέρης).

Κανείς δεν αγνοεί ότι με την παράδοση δε μεταδίδονται μόνο οι αρετές, τα επιτεύγματα των προγόνων αλλά και τα σφάλματά τους, οι ασχήμιες τους, οι καταστροφικές τους τάσεις. Οι εξάρσεις των παθών, οι αναμοχλεύσεις των διαφορών, οι δεισιδαιμονίες, οι προλήψεις, οι πλάνες, γενικά οι ενέργειες και οι τρόποι σκέψης που τραυματίζουν το αίσθημα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αν και στιγμάτισαν την ανθρώπινη πορεία, είναι ανάγκη να φτάσουν μέχρι το παρόν. Αυτή τη φορά όμως όχι για να γίνουν τα δομικά υλικά του μέλλοντος, αλλά για να φρονηματίσουν τους ανθρώπους και να τους απότρέψουν από τυχόν επανάληψή τους.

Τέλος θα μπορούσαμε να πούμε ότι στρεφόμενοι και τρεφόμενοι οι λαοί με τις αξίες του παρελθόντος θα βοηθηθούν να θεμελιώσουν μια πολιτισμένη κοινωνία που θα στηρίζεται στην ελευθερία, στη δικαιοσύνη, στην αλληλεγγύη, στην αγάπη, στην καλλιτεχνική ευαισθησία, σε όλες τις αξίες γενικότερα που φώτισαν την πορεία των ανθρώπων και εξακολουθούν να τους κατευθύνουν.

Ευγ. Καρυώτη, Η ανθρωπογνωσία, τομ. Α', Εκδ. «Σελίδα», Αθήνα 1999, σ. 175

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω αποσπάσματος σε 10-12 γραμμές.
(Μονάδες 10)
2. Ποιο ρόλο, κατά τη συγγραφέα, εξυπηρετεί η αναφορά στα σφάλματα και τα λάθη του παρελθόντος; Δώστε ένα συγκεκριμένο παράδειγμα.
(Μονάδες 10)
3. «Ο χρόνος ο παρών και ο παρελθών χρόνος ίσως και οι δύο να' ναι παρόντες στο μέλλοντα χρόνο». Να εξηγήσετε και να σχολιάσετε το πιο πάνω απόσπασμα.

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΓΛΩΣΣΑ (Μονάδες 20)

Όλες οι λέξεις των ερωτήσεων (1-3) είναι παρμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ. Μπορείτε όμως να τις χρησιμοποιήσετε με οποιαδήποτε σημασία τους, είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά.

1. Να χρησιμοποιήσετε την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις/φράσεις σε **ξεχωριστή πρόταση**, έτσι ώστε να φαίνεται καθαρά η σημασία τους:
α) επιβεβαιώνει
β) προλήψεις
γ) στιγμάτισαν
δ) να φρονηματίσουν

(Μονάδες 8)

2. Να δώσετε **ένα συνώνυμο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- α) καθοδηγεί
- β) επιτεύγματα
- γ) αλληλεγγύη

(Μονάδες 6)

3. Να δώσετε **ένα αντίθετο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- α) αγνοεί
- β) ασχήμιες
- γ) να αποτρέψουν

(Μονάδες 6)

*****